

Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти
Завдання для обласної олімпіади з української мови і літератури
для учнів шкіл з угорською та румунською мовами навчання
Українська література
9 клас

I. Напишіть твір-роздум на одну з тем:

1. Не існує на цій землі нічого більш цінного, ніж справжня дружба (Фома Аквінський).
2. Проблема щастя людини та шляхів його досягнення (за творчістю Г. Сковороди).
3. Образ Марусі в однойменній повісті Г. Квітки-Основ'яненка.

12 балів

II. Дайте відповіді на запитання, дотримуючись чіткості й лаконічності у висловлюваннях.

1. Назвіть основні жанри народної драматургії. До кожного жанру наведіть приклад. (Пісня-гра з драматичними діалогами (наприклад, «Просо»), драматична сценка-гра жартівливого характеру (наприклад, «Коза»), родинно-обрядова драма («Весілля»), ляльковий театр «Вертеп»).
2. Назвіть перші перекладні церковнослужбові книги. (Євангелія і Псалтир).
3. Хто є автором твору «Поучення»? (Володимир Мономах).
4. Сформулюйте головну думку «Слова о полку Ігоревім». (Заклик руських князів до єднання для спільної боротьби проти зовнішніх ворогів).
5. У чому полягає особливість композиції «Слова о полку Ігоревім»? (Недотримання хронологічної послідовності в розповіді).
6. Що характерно для барокової поезії? (Урочистість, пишність, складність, мінливість, підкреслена мальовничість, декоративність).
7. Який твір Г.Сковороди І. Котляревський увів до п'єси «Наталка Полтавка»? («Всякому місту – звичай і права»).
8. Визначте жанр твору І. Котляревського «Енеїда». (Травестійно-бурлескна поема).
9. Кого вважають «батьком нової української прози»? (Г. Квітку-Основ'яненка).
10. Ознаки якого літературного напрямку притаманні повісті «Маруся» Г. Квітки-Основ'яненка? (Сентименталізму).

10 балів

Українська мова

I. Установіть відповідність між словом і правилом

- 1 розв..язати
- 2 св..ященний
- 3 р..яжанка
- 4 узгір..я

А після р, що позначає м'який приголосний на початку складу, апостроф не ставиться;
Б після префіксів, що закінчуються на твердий приголосний, перед я, ю, є, ї апостроф ставиться;
В перед я, ю, є, ї після б, п, в, м, ф, якщо перед ними немає іншого кореневого приголосного (крім р), апостроф ставиться;
Г після р у кінці складу апостроф ставиться;
Д перед я, ю, є, ї після б, п, в, м, ф, якщо перед ними є інший кореневий приголосний (крім р), апостроф не ставиться.

1 В, 2 Д, 3 А, 4 Г

4 бали

II. Визначте розряд виділених займенників

1 Лукавий чоловік словами нас голубить, неначе всіх і жалує, і любить.	А особовий
2 І золотої, й дорогої мені, щоб знали ви, не жаль моєї долі молодой...	Б присвійний
3 І по цей бік гора, і по той бік гора, а між тими крутими горами сходила зоря.	В означальний
4 Ой не світи, місяченьку, не світи нікому .	Г вказівний
	Д заперечний

1 В, 2 Б, 3 Г, 4 Д

4 бали

III. Установіть відповідність між прислівником і тлумаченням

1 власноруч	А комфортно
2 поруч	Б близько
3 зручно	В самотійно
4 нашвидкуруч	Г поспіхом
	Д незалежно

1 В, 2 Б, 3 А, 4 Г

4 бали

IV. Установіть відповідність між реченнями та їх характеристиками

1 означено-особове	А З гармат по горобцях не стріляють.
2 неозначено-особове	Б Кругом гомоніли, вешталися, лагодилися до чогось.
3 узагальнено-особове	В Можна вибрати друга і по духу брата, та не можна рідну матір вибрати.
4 безособове	Г Довго спали вітри у ярах на припоні.
	Д Буду хлібом і цвітом ділитись, відчиняти ворота гінцям.

1 Д, 2 Б, 3 А, 4 В

4 бали

V. Установіть відповідність між видом підрядного речення та прикладом

1 обставинне часу	А Украй стривожилась земля, коли в похід послали атом.
2 обставинне причини	Б Стояли двоє посеред весни, там, де вербичка віття нахилила.
3 обставинне умови	В Чим більший поет, тим глибші корені його творчості.
4 обставинне міри та ступеня	Г Як рясно квітує горобина, то добрий буде урожай вівса.
	Д Журяться квіти, що на світанні скоро їх вкриють сніги, білі сніги.

1 А, 2Д, 3 Г, 4В

4 бали